

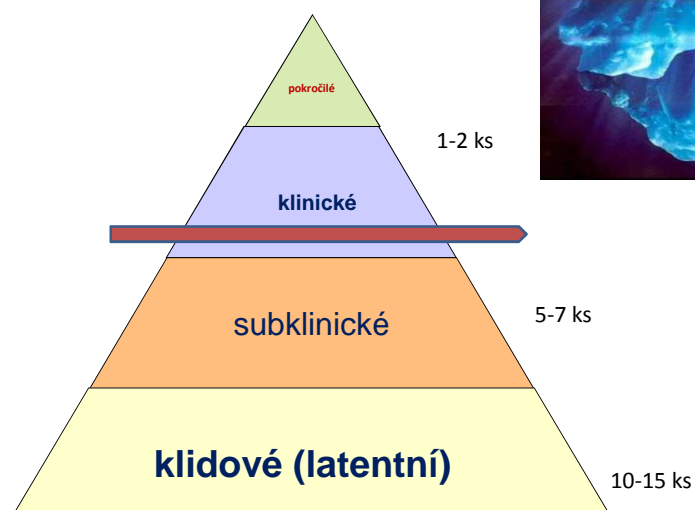
PTB – možnosti řešení

Kamil Kovařík

VÝZKUMNÝ ÚSTAV VETERINÁRNÍHO LÉKAŘSTVÍ, v. v. i.
Brno,
Hudcova 296/70

4 Stádia onemocnění

Klinika/užitkovost

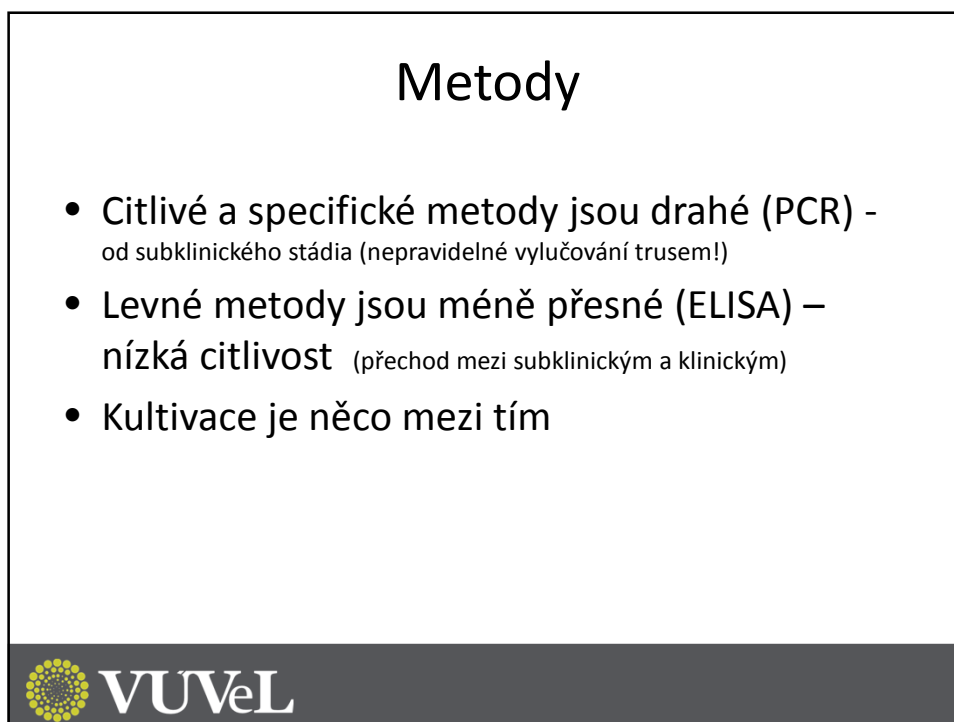
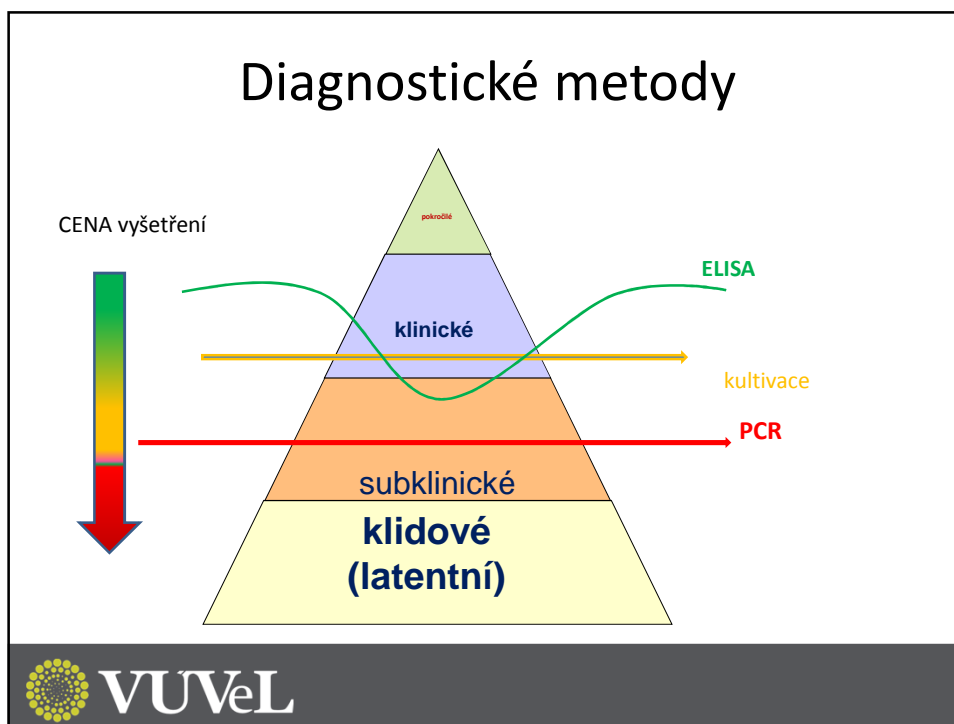
	I klidové	II subklinické	III klinické	IV pokročilé
klinika	-	-	+	+++
užitkovost	-	+/-	+	+++

Vylučování

	I klidové	II subklinické	III klinické	IV pokročilé
trus	-	+/- nepravidelně	+	+
mléko	-	- asi ne	+/- občas	+
riziko přenosu	-	+/-	+	+++

Limit diagnostiky

- PTB jsme schopni spolehlivě diagnostikovat až při **vylučování MAP** přímým průkazem (PCR), nebo nepřímo protilátek (ELISA)

Pohled na PTB

- Infekce na porodnách a v období mléčné výživy
- od období rostlinné výživy se zvyšuje rezistence vůči infikování
- dlouhá inkubační doba (roky)
- nepřímé přenosy málo pravděpodobné, ale transplacentární asi možné
- klinický projev onemocnění

PARATUBERKULÓZA Stanovisko Evropské komise (EK):

- paratuberkulóza není nákazou, která by chovatelům způsobovala velké ekonomické ztráty;
- paratuberkulóza **není zoonózou**;
- paratuberkulóza nebyla zařazena do přílohy směrnice Rady 64/432 což znamená, že EK:
 - *nebude schvalovat ozdravovací plány a ani na ně přispívat;*
 - *nebude vyhlášovat území prostá nákazy.*

Česká legislativa

ČR je **jedna z mála zemí EU** s oznamovací povinností při podezření na n \acute kazu (n \acute kaza v příloze č. 2 zákona č. 166/1999, veterinární zákon)

V zemích EU se hlásí pouze klinické případy za účelem:

- zabránění obchodování s těmito zvířaty
- vyloučení těchto zvířat a jejich produktů pro výrobu potravin

Motivy pro tlumení

- Veřejný zájem:
 - kvalita a bezpečnost produkce - potravin (zabránění vstupu MAP do potravního řetězce)
- Zájem chovatele:
 - eliminovat ekonomické ztráty spojené s nákazou (nižší užitkovost, nižší zabřezávání, vyšší brakace zvířat, narušení obratu stáda apod.)

Veřejný zájem

- stanoviska vyplývají z toho, že MAP je vylučováno mlékem a je schopno přežít proces pasterace
- z tohoto důvodu většina evropských zemí přijala na regionální někde i národní úrovni programy, jejímž cílem je snižovat množství MAP v dojených stádech a následně v mléce
- podpořit vysokou kvalitu mléka pro konzumaci, jako zdravé a bezpečné potraviny, s cílem **nevyvolávat obavy u konzumentů mléka**

Veřejný zájem

Crohnova choroba, cukrovka typ I., roztroušená skleróza, lupénka, revmatická artritida, autismus aj.

(92% vs 26% pozitivní záchyt metodou PCR u pacientů s CD – <http://www.crohns.org>)

Tato onemocnění však nejsou vyvolána jednoduchou infekční příčinou.

Na rozvoji těchto onemocnění se podílí mnoho faktorů, jako např. genetická dispozice, infekční onemocnění, environmentální faktory aj.

Programy tlumení

Cílem je dostat mimo byznys paratuberkulózu

NE chovatele!

(M. Collins)

- změna managementu stáda (zejména okoloprodni období)
- diagnostické metody – princip „test a porážka“
- postupného cíle – tlumení nákazy
- certifikace – zahrnutí přesnějších (dražších) diagnostických metod (velké náklady/nízký benefit – stáda produkující plemenný materiál)

Postupné cíle tlumení

A. Sérologicky negativní BVM (metoda ELISA – levná, rychlá)

< 10-12 % sérologicky pozitivních zvířat ve stádě

Hlavním cílem musí být dostat MAP pod detekovatelnou hranici v BVM - rizikové ve vztahu k výkupu mléka

Postupné cíle tlumení

B. Tlumení klinických případů ve stádě – ekonomika

% poražených zvířat klinicky nemocných	Cena/krávu/rok
<10 %	\$ 61,00
>10 %	\$ 245,00

Ztráty až 370L mléka/laktaci

Definice nálezového statusu

Chov s vysokým promořením (nad 10- 12 % sérologicky pozitivních pozitivní)

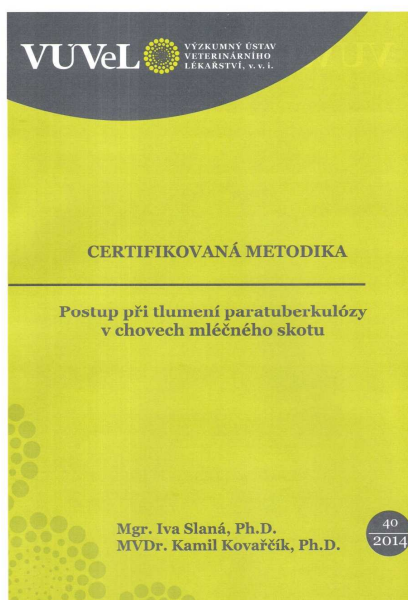
– bazénový vzorek mléka

Chov středně promořený (nad 6 % zvířat vylučujících MAP)

- vyšetření mléčných filtrů s pozitivním výsledkem

Chov s nízkým promořením

- vyšetření mléčných filtrů s negativním výsledkem

Základní princip přístupu k PTB

- nejdražší je vědět, že mám PTB ve stádě a nedělat nic (je nutné, aby PTB byla v příloze 2 ?)
- stanovit si dosažitelné cíle (termíny jako eradikace, certifikace PTB prostých stád nejsou vhodné při současné úrovni diagnostiky)
- hlavní cíl je:
 - snížit ekonomické ztráty
 - dostat MAP pod detekovatelnou hranici v BVM

S PTB je nutno se naučit existovat a nenechat se jí omezovat.

Legislativní podmínky

- vytvořit podmínky, které umožní metodické řešení nákazy na základě **dobrovolného** rozhodnutí chovatele
- Je nutné najít vyvážený průsečík zájmů
 - chovatele (snížení ztrát, uplatnění produkce na trhu)
 - dozorových orgánů (zajištění bezpečnosti potravin – riziko u klinicky nemocných zvířat, obchodování s těmito zvířaty)
 - orgánů státní správy (udržení produkce mléka – významné komodity zemědělské prvovýroby)

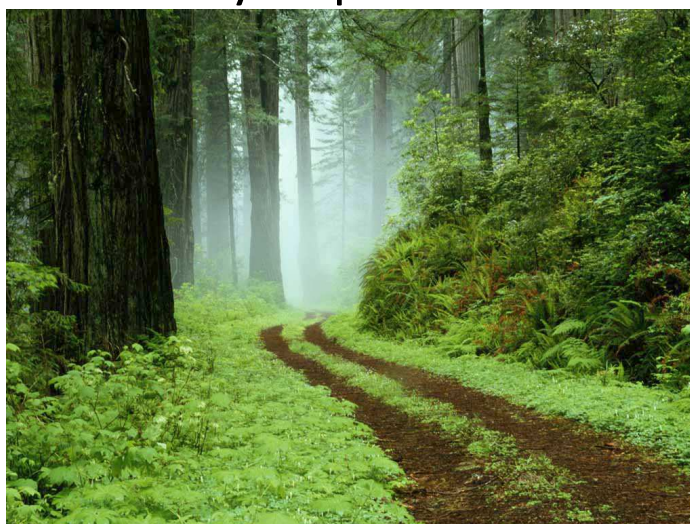

Země schopné deklarovat mléko od testovaných negativních stád

- Sweden
- Denmark
- Netherlands
- Canada
- Australia
- USA
- Japan

Díky za pozornost

Kontakt

- MVDr. Kamil Kovařík, Ph.D
tel. 777 786 319, kovarcik@vri.cz

